

díly společníků (§ 75 zák.). Toto jmění společnosti jest jediným objektem, z kteréhož věřitelé společnosti mohou dosíci uspokojení. Věřitelé nemají přímého nároku proti jednotlivým členům. Proto předpisuje zákon v § 82, že společníci nesmějí po čas trvání společnosti požadovati vrácení kmenového vkladu. Ti mají po čas trvání jediné nárok na podíl z čistého zisku bilančně zjištěného. Knihovní zajištění závodního podílu, obsahujícího také kmenový vklad jednotlivého společníka na ostatním majetku společnosti, rovná se zřejmě částečnému vrácení tohoto vkladu a jest na úkor věřitelů; jejich fond uspokojení se zmenšuje. Toto zajištění odporuje zákonnému ustanovení § 82 zák. čís. 58/06 ř. z. a jest neplatné. Tuto neplatnost zkoumati jest oprávněn na odpor zadnějšího věřitele exekuční soud i při formálně pravoplatném vkladu (srov. čís. 7941 Sb. n. s.). Žalobce, jenž odpor podal, má jako věřitel zajištěnou na prodaných realitách R-cké strojírny pohledávku z poskytnutého úvěru a vyšel částečně na prázdno právě vzhledem k tomu, že exekuční soud nedbal při rozvrhu nejvyššího podání neplatnosti dotčeného vkladu práva zástavního pro závodní podíl žalované strany. Týž byl ke vznesení odporu oprávněn a jeho odpor — jak shora dolíčeno — jest odůvodněn.

Čís. 15308.

Jest ponecháno volnému uvážení úřadu (obce), zda přizná vdově po zaměstnanci pensi v případech posledního odstavce § 5 zák. čís. 2/20 Sb. z. a n. a posl. odst. § 70 vl. nař. čís. 113/26 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 18. června 1936, Rv II 431/36.)

Žalobkyně dovolávajíc se ustanovení § 5 čl. I zák. čís. 2/20 a §§ 70 a 72 vl. nař. čís. 113/26 uplatňuje proti žalované městské obci nárok na přiznání vdovské pense po svém manželu, zřízenci žalované obce. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud, jehož vývody schválil nejvyšší soud, z těchto důvodů: Po stránce právní rozhodl první soud správně, když se nezabýval otázkou, zda jsou zde předpoklady pro uznání okolností hodných zřetele, jelikož šlo o pouhé oprávnění obce rozhodnouti podle vlastního volného uvážení, takže přezkoumati tuto otázku ve sporném řízení nelze. V přítomném případě platí pouze ustanovení § 5 zák. čís. 2/20 Sb. z. a n. Nárok na pensi dle tohoto ustanovení žalobkyni nepřislúší, protože se provdala za zaměstnance pensionovaného, a toto ustanovení platí i pro vdovu po městském zřízenci. Okolnost, že žalobkyně dostávala 200 Kč po dobu 9 měsíců, jest nerozhodná, jelikož žalovaná nemohla tím, že bez důvodu obnos vyplácela, uznati ani mlčky žalobní nárok co do důvodu.

Čís. 15309.

Len tie výmery správy železničného podniku môžu sa stať pominutím sťažnosti pravoplatnými, ktorých opravy alebo zmeny možno sa domá-

nať pokračovaním, ktoré sa pokladá za pokračovanie správne. To platí podľa § 47 vl. nar. č. 96/1930 a § 70 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. len pre výmeru alebo výplatu služebných alebo penzijných platov, nie však pre služebný alebo penzijný pomer sám.*)"

(Rozh. z 18. júna 1936, Rv III 745/35.)

Žalobník vstúpil do služieb Čs. št. železníc 3. marca 1919 a členom penzijného fondu sa stal 1. decembra 1924. Výmerom riaditeľstva čs. štátnych železníc v B. č. 15.614-I-1933 bol žalobník daný 1. decembra 1933 do trvalej výslužby podľa § 115, odst. 3, lit. c) služebnej pragmatiky. Proti žalobe, ktorou sa žalobník domáhal vyslovenia bezúčinnosti penzionovania a platenia aktívnych požitkov, bránil sa žalovaný čs. štát medzi iným aj tým, že žalobník bol daný do trvalej výslužby na základe § 115, odst. 3, lit. e) služ. pragm., a nie podľa lit. c), ako je omylom vo výmere žalobníkovi doručenom uvedené, preto, lebo v záujme služby bolo, aby žalobník pre nahluchlosť bol zo služby odstránený a nebolo ho možná v inom obore zamestnať. Súd prvej stolice žalobe vyhovel. Odvolací súd rozsudok súdu prvej stolice zmenil a žalobu zamietol. Najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a tomuto súdu uložil, aby v pojednávaní sporu pokračoval, skutkový stav náležite zistil a potom znova rozhodol.

D ô v o d y:

Jen ty výměry správy železničního podniku mohou se státi pomínutím stížnosti pravoplatnými, jejichž opravy nebo změny možno se domáhati řízením, které se pokládá za řízení správní.

To platí podle § 47 vl. nař. čís. 96/1930 a § 30 vl. nař. čís. 15/1927 Sb. z. a n. jen pro výměru nebo výplatu služebních nebo pensijních platů, nikoli však pro služební nebo pensijní poměr sám, a proto o pravoplatnosti přeložení do výslužby s toho stanoviska, jak je uznává odvolací soud — nebyl-li výměr napaden správním řízením — nemůže býti řeči.

Neobstojí ani druhý zamítavý důvod odvolacího soudu, že žalobce se spokojil s přeložením do výslužby, poněvadž to z jeho stížnosti z 22. listopadu 1933, příl. D, vyvoditi nelze.

Nutno proto rozhodnouti o oprávněnosti žalobního nároku ve věci samé na tom podkladě přeložení do výslužby, jak se ve svém skutkovém ději ukázal ve sporu, totiž na tom, že žalobce byl při prohlídce železničním lékařem dne 13. dubna 1932 pro nedoslýchavost uznán schopným jen pro službu kancelářskou, nikoliv však pro výkonnou službu na trati a že proto byl v zájmu služby přeložením do pense z ní odstraněn podle § 115, odst. 3, písm. e) služ. řádu, a na ten důvod také opraven jeho pensijní dekret sdělením ze dne 28. listopadu 1934 čís. 1317-5-I-1934.

*) Srovnej Úr. sb. č. 2216.

Důvody pro přeložení železničních zaměstnanců do výslužby z moci úřední jsou pevně vypočteny ve 3. odst. § 115 služ. ř. pod písmeny a) až e). Z obsahu a slohové úpravy tohoto ř. je zřejmo, že každý důvod je o sobě samostatným, má svůj vlastní skutkový podklad a že, není-li skutkový podklad toho důvodu, kterého dráha užila proti svému zaměstnanci, naplněn, je přeložení do výslužby bezprávným a proto bezúčinným. Proto v dosah právního posouzení soudu náleží také zařadití důvod dráhou uvedený podle jeho skutkového podkladu pod příslušný předpis služebního řádu a posoudit jej podle této jeho pravé podstaty.

Jak již uvedeno, stojí dráha na tom, že žalobce byl přeložen do výslužby pro nedoslýchavost a řadí tento důvod pod § 115, odst. 3, písm. e) služ. řádu, to jest že služební zájem žádá, aby zaměstnanec byl odstraněn ze služby, zvláště není-li možno zjednatí nápravu přeložením zaměstnance na jiné služební místo stejného druhu.

Je zřejmo, že nedoslýchavost — tělesná vada — není důvod kryjící se s pojmem služebního zájmu uvedeného v § 115, odst. 3, písm. e), jak vysvětluje zejména z dodatku k tomuto ustanovení »není-li možno zjednatí nápravu přeložením na jiné služební místo stejného druhu, neboť je-li vedle tohoto důvodu také dalším samostatným důvodem neschopnost ke službě (písm. a) a nemoc překážející službě, pak pod služební zájem nemůže býti řaděna tělesná vada, o kterou tu ve skutečnosti jde.

Vada ta spadá bez každé pochyby pod 3. odst., písm. a), a tak dochází k řešení otázky, je-li žalobcova nedoslýchavost takovou, že činí ho neschopným ke službě a je vyloučeno, že opět nabude služební schopnosti.

Touto otázkou se odvolací soud pro svůj mylný právní názor nezabýval a její skutkový stav nezjistil, a proto bylo napadený rozsudek rozvázati s úpravou shora uvedenou.

Čís. 15310.

Bylo-li manželství k žalobě manžela rozvedeno pro hluboký rozvrat manželství, ale k návrhu žalované manželky byl na rozvratu shledán převážně vinným žalující manžel, nelze k jeho návrhu povolití rozluku podle § 17 rozl. zák. takto rozvedeného manželství.

(Rozh. ze dne 19. června 1936, R I 649/36.)

Žadatel navrhl, by byla podle § 17 rozl. zák. vyslovena rozluka jeho manželství s odpůrkyní rozvedeného sice na jeho žalobu pravoplatně z důvodu § 13 lit. h) rozl. zák., při čemž však bylo k návrhu žalované (nynější odpůrkyně) vysloveno, že manželství se rozvádí z výhradné viny žalobce (nyní navrhovatele). P r v ý s o u d žádosti vyhověl, r e k u r s n í s o u d žádost zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.